UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Quæst. 113. Quid præterea notandum sit circa necessitatem Eucharistiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

Visual Library

»degant in Monaſteriis, aliisque locis à cura Pa-»rochorum exemptis. *Vid. Sanch. de Mat. l. 3. d.* »13. *n.* 12.

» IV. Non ſatisfacit huic præcepto, qui in Pa-»ſchate extra Parochiam, ſine conſenſu Paſtoris »communicat, ùt habet *Nav. Azor & alii com-*»*mun.*, niſi tamen communicet in Cathedrali Ec-»cleſia; hunc enim ſatisfacere præcepto, cenſet »*Bon. l. c.* ſed negat *Lug. l. 1. Reſp. mor.*, niſi Epi-»ſcopus expreſsè vel tacitè conſentiat. *Bon. l. c.* »*Vid* ſuprà *c. 2. d. 1. a. 1. caſu 7. 8. & 9.*

» *Dixi ſine conſenſu Paſtoris*: quia cum conſenſu »ſummi Pontificis, vel Epiſcopi ſive Ordinarii, »aut ejus Vicarii generalis, vel Parochi (hi enim »omnes intelliguntur nomine Paſtoris) extra »Parochiam communicando ſatisfieri præce-»pto, Doctores concedunt: Et quidem ſufficere »conſenſum interpretativum ſive præſumptum, »notat *Tamb. de exp. Com. cap. 4. §. 4.* Imò *Baun.* »*in Theol moralis p. 1. t. 5. q. 19. Beja & quidam* »*alii apud Tamb. l. c. & Lug. d. 18. ſ. 2. n. 49.* Item »*Dianam part. 2. t. 14. R. 73. & part. 6. t. 7. R. 58.* »putant poſſe ſatisfieri præcepto Communionis »Paſchalis (præſertim extra diem Paſchæ) apud »Mendicantes, ex privilegio Nicolai V. Pii V. & »Pauli IV. certis conceſſo, quod cæteri partici-»pent; verùm hoc alii communiter negant. V. »*Averſ. q. 10. ſ. 4.*

ADDENDA.

587. Q. 113. *Quid præterea notandum ſit circa ne-ceſſitatem Euchariſtiæ.* ℞. ſeqq.

§. 1. Aliquid poteſt eſſe neceſſarium ne-ceſſitate medii, vel in re, vel ſaltem in voto.

Hoc

Hoc in re dicitur ita eſſe neceſſarium, quod in ſeipſo debet haberi, & hoc modo fides actualis, ſupernaturalis & explicita, ſaltem quòd Deus ſit, & remunerator ſit, neceſſaria eſt ad ſalutem homini adulto, ſecundùm dicta l. 2. à n. 11. Hoc dicitur in voto ita neceſſarium, quod ſi in re haberi non poſſit, debet optari, ſaltem implicitè, vel quæri per aliquid, quod ex Dei ordinatione hìc & nunc ſuppleat, & ejus loco cauſet effectum, quem illud cauſare deberet: ſic Baptiſmus aquæ (extra caſum Martyrii) eſt ad ſalutem neceſſarius ſaltem in voto, quia, ſi in re haberi non poſſit, homo debet illum optare, non quomodocunque, ſed per actum contritionis, vel amoris perfecti in Deum, qui ſuppleat gratiæ cauſalitatem, quam haberet Baptiſmus aquæ, in tali enim actu cenſetur implicitè contineri votum Baptiſmi aquæ, & Deus ordinavit, ut talis actus eſſet loco Baptiſmi aquæ, quando in re haberi non poſſet. Atque ex his patet, cur v. g. reſtitutio non ſit neceſſaria neceſſitate medii, nequidem in voto, ſed tantùm neceſſitate præcepti, nam quamvìs poſt factam injuriam damnoſam neceſſaria ſit pœnitentia, quæ etiam eſt votum implicitum reſtitutionis, hæc tamen pœnitentia non eſt neceſſaria ad ſupplendum effectum, quem haberet reſtitutio, (quæ gratiam non cauſaret) ſed pœnitentia eſt neceſſaria ratione ſuî, ita ut quamvìs per errorem non eſſet votum reſtitutionis, adhuc eſſet neceſſaria, & reipſa cauſaret gratiam, ac ſalvaret. Ubi vides, quamvìs votum reſtitutionis, quod eſt pœnitentia, ſit medium ſalutis, non ideo reſtitutionem in voto eſſe medium ſa-

lutis. Et idem eſt de ſimilibus rebus neceſſitate præcepti tantùm neceſſariis.

388. §. 2. Euchariſtia in re ſuſcepta non eſt neceſſaria neceſſitate medii, utì tenent omnes Catholici cum *Arcudio* l. 3. c. 42. & ſeqq. contra Armenos apud *Suar.* d. 40. ſ. 3., qui dixerunt realem ſuſceptionem Euchariſtiæ eſſe omnibus neceſſarium medium ſalutis, ideóque cum Baptiſmo dabant Euchariſtiam infantibus: ex quorum errore putat *Ariaga* d. 29. n. 19. fluxiſſe abuſum dandi Euchariſtiam mortuis, aut etiam cum illis ſepeliendi, utì refert *Bernal* d. 41. n. 72., quamvis *Lugo* d. 3. n. 34. dicat aliunde potuiſſe eſſe hunc errorem, ſed neceſſariam non eſſe parvulis definit *Trid.* ſeſſ. 21. Can. 4. *Si quis dixerit parvulis, antequam ad annos diſcretionis pervenerint, neceſſariam eſſe Euchariſtiæ Communionem, anathema ſit.* Quoad omnes autem homines, conſtat ex communi ſenſu omnium fidelium, qui cenſent ſalvari eum adultum, qui credens, ſtatim poſt Baptiſmum moritur, ſecundùm illud *Marci* ult. *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, ſalvus erit*: quod etiam definit *Trid.* ſeſſ. 5. in Decreto de peccat. Origin. n. 5. dicens ſimpliciter omnem baptizatum eſſe hæredem Dei, cohæredem autem Chriſti, ita ut nihil prorſus eum ab ingreſſu cœli remoretur: Ratio autem eſt, quia Euchariſtia non eſt medium neceſſarium ad juſtificationem, quæ ante ipſam ſupponitur, cùm ipſa ſit Sacramentum vivorum: Neque eſt medium ad moriendum in juſtificatione obtenta, utì per ſe patet: Denique etiam in rigore non eſt medium neceſſarium ad perſeverandum in gratia, cùm gratia aliter haberi & conſervari poſſit; nem-

nem-

nempe per alia Sacramenta, per orationem, per opera virtutum &c. *Suar.* ſuprà, *Lugo* à n. 39. contra *Eſcob.* l. 20. n. 393.

§. 3. Euchariſtia nequidem in voto eſt ne- 589.
ceſſaria neceſſitate medii, *S. Thom.* q. 65. a. 4. *Arcud.* c. 46. *Bernal* d. 44. ſ. 2. *Dicaſt.* d. 1. n. 102.; quamvis *Gon.* d. 2. a. 4. videatur contradicere, cui, quoad adultos, in aliquo ſenſu favet *Averſa* q. 1. ſ. 5. Ratio eſt, quia Euchariſtia non cauſat aliquid ad ſalutem neceſſarium, quod ſuppleri poſſit per ſolum votum Euchariſtiæ, hoc enim votum nec cauſat primam gratiam, nec perſeverentiam in illa, imò Euchariſtia, per ſe loquendo, non cauſat unquam primam gratiam, ergo multò minùs votum Euchariſtiæ eſt neceſſarium ad primam gratiam vel ad ſalutem.

Obji. 1. *S. Thom.* q. 73. a. 3. expreſsè docet 590.
Euchariſtiam in voto eſſe de neceſſitate ſalutis. ℞. Per Euchariſtiam in voto intelligit Baptiſmum, nam *S. Auguſt.*, quem refert *S. Thom. ad* 1. dicit, nulli eſt aliquatenus ambigendum, tunc unumquemque fidelium Corporis Sanguiniſque Domini participem fieri, quando in Baptiſmate membrum Corporis Chriſti efficitur. Dicitur autem Baptiſmus ſpecialiter votum implicitum Euchariſtiæ, inprimis quia eſt ingreſſus ad gratiam & ad Sacramenta omnia, Euchariſtia autem, inquit *S. Thom.*, eſt omnium Sacramentorum finis; unde ſicuti media ordinantur ad finem, ita homo per Baptiſmum ordinatur ad Euchariſtiam. Deinde, quia Baptiſmus dat ſpiritualem vitam, vita autem eſt capacitas & exigentia alimenti ſpiritualis, quod propriè eſt Euchariſtia, quam *S. Thom.* etiam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ideo vocat conſummationem ſpiritualis vitæ. Videri poteſt *Arcud.* c. 47., ubi concludit Euchariſtiam eſſe neceſſariam in voto, tanquam finem, propter quem datur & ſuſcipitur Baptiſmus: hoc tamen non eſt eſſe propriè neceſſarium in voto.

Inſt. S. *Thom.* q. 80. a. 11. ait, ſine voto percipiendi hoc Sacramentum non poteſt homini eſſe ſalus. ℞. Ibi tantùm agit de neceſſitate præcepti, & dicit ratione præcepti neceſſarium eſſe votum Euchariſtiæ, ſicuti neceſſarium eſt votum reſtituendi.

591. *Obji.* 2. Cibus eſt medium neceſſarium vitæ corporis, ſed Euchariſtia habet rationem cibi reſpectu animæ, ergo erit medium neceſſarium animæ. ℞. Similitudinem inter cibum & Euchariſtiam non eſſe adæquatam, cùm dentur etiam alii cibi ſpirituales præter Euchariſtiam, nempe alia Sacramenta, bona opera, actus virtutum, &c. Itaque tantùm habet rationem cibi, quoad effectus ſimiles illis, quos cibus corporalis præſtat, nempe ſicuti hic ſupponit vitam corporis, quam poſtea nutrit, ſuſtentat, roborat, ita etiam Euchariſtia.

592. *Obji.* 3. Baptiſmum & Pœnitentiam eſſe neceſſariam neceſſitate medii, colligimus ex his verbis *Joan.* 3. v. 3. *Niſi quis renatus fuerit.* Et *Lucæ* 13. v. 3. Niſi pœnitentiam habueritis &c. ſed Chriſtus ſimili modo *Joan.* 6. v. 54. dicit: *Niſi manducaveritis Carnem filii Hominis &c., non habebitis vitam in vobis*, ergo Euchariſtia erit ſimiliter neceſſaria neceſſitate medii. ℞. Neceſſitas illa Baptiſmi & Pœnitentiæ non poteſt colligi ex illa præciſè voce, *Niſi*, nam ſæpe ſignificat neceſſi-

tatem

tatem tantùm præcepti, uti, quando dicitur, non dimittitur peccatum, niſi reſtituatur ablatum; nemo ſalvatur, niſi ſervet præcepta Dei & Eccleſiæ, &c. Itaque colligitur partim ex tò *Niſi.* partim ex ſubjecta materia, quæ ex duobus prioribus locis eſt aliquid, vel in re, vel in voto ex Dei voluntate ordinatum ad cauſandum primam gratiam, uti aliunde reſcimus, quale quid non eſt Euchariſtia.

Obji. 4. Euchariſtia eſt medium ad ſalutem, 593.
quia cauſat gratias: deinde eſt neceſſaria ad ſalutem, ſaltem in fine vitæ, ſi enim homo tum negligat, damnatur, ergo eſt medium neceſſarium ad ſalutem. ℞. Similiter probabo extremam Unctionem eſſe medium neceſſarium ad ſalutem. Itaque n. conſeq. quæ continet fallaciam diverſæ appellationis, uti hæc, Petrus eſt magnus, & Petrus eſt Philoſophus, ergo Petrus eſt magnus Philoſopus. Si vis, diſtingue, Euchariſtia eſt medium ſalutis, utile & valde conducens, c., neceſſarium, ſubdiſt., neceſſitate medii, n., præcepti, c.

§. 4. Datur præceptum Divinum de Eucha- 594.
riſtia ſumenda. *Inn.* III. de Myſt. Miſſ. l. 4. c. 42. *S. Thom.* q. 80. a. 11. *Eſcob.* l. 20. n. 402. *Averſa* q. 8. ſ. 2. *Dicaſt.* d. 10. n. 4. contra *Alenſem*, S. *Bonav.* & alios apud *Amic.* d. 29. n. 2., qui putârunt eſſe præceptum tantùm eccleſiaſticum; ſed probatur ex verbis Chriſti *Joan.* 6. v. 54. *Niſi manducaveritis Carnem filii Hominis, & biberitis ejus Sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Similiter *Trid.* ſeſſ. 13. c. 2. dicit, quòd Chriſtus præceperit illius ſumptione, quæ omnes concernit, coli ſui memoriam.

§. 5.

595. §. 5. *Sot. Sanch.* in Decal. l. 1. c. 12. n. 15. *Caſtrop.* t. 21. p. 15. n. 11. *Leand.* n. 357. *Averſa* ſupra, *Dicaſt.* dub. 5. *Tamb.* de Commun. c. 4. n. 2. valde probabiliter putant ſolos baptizatos obligari hoc præcepto, ſicuti hi ſoli obligentur præcepto jejunii vel Confeſſionis. Oppoſitum tamen videtur probabilius, nam præceptum jejunii videtur eccleſiaſticum, ergo illo non obligantur, cùm non ſubſint Eccleſiæ; præceptum autem Confeſſionis, quamvis ſit divinum, tamen eſt tantùm de peccatis poſt Baptiſmum commiſſis, ergo non eſt mirum, quòd obliget ſolos baptizatos: Chriſtus autem etiam ad non baptizatos Capharnaitas dicit, *niſi manducaveritis*, & deſignatio Eccleſiæ, quæ ex commiſſione Chriſti determinat certa tempora Communionis, eſt tantùm conditio, quâ poſitâ præceptum Chriſti obligat omnes, & conſequenter ſpecialiter peccant non baptizati, ſi non procurent Baptiſmum, ſicque ſe reddant aptos ad communicandum, *Suar. Vaſq. Con. Regin.* Lugo d. 16. n. 17. Similiter peccant excommunicati, ſi non procurent abſolutionem ab excommunicatione, ut communicare poſſint, uti dicetur n. 616.

596. §. 6. Si quis ante Baptiſmum, etiam bonâ fide communicâſſet, non ſatisfeciſſet huic præcepto, quia non fuiſſet ſumptio Sacramentalis, nec apta in hoc ſubjecto ſignificare gratiam, quia non baptizatus, etiamſi per contritionem juſtificatus ſit, non eſt capax fructûs ex hoc Sacramento, ſecundùm dicta n. 165., & docent *Vaſq. Lugo* n. 20.

597. §. 7. Præcepto hoc obligantur baptizati omnes, etiamſi pueri, ſecundùm dicenda n. 615.

Unde

Unde etiam adultus hodie baptizatus & ſtatim ducendus ad ſupplicium communicare deberet, *Tamb.* c. 5. n. 6. *Jo. Sanch.* d. 39. addens teneri etiam pro Paſchate.

§. 8. Hoc præceptum obligat ſub tempus adepti plenè uſûs rationis, cùm ſit veluti totius vitæ Viaticum, inquit *Bernal* d. 44. n. 65. Neque ſatisfit ſemel tantùm communicando per vitam, utì habet communis cum *Suar.* d. 69. ſ. 3. 598.

§ 9. Quandonam hoc præceptum per ſe obliget, eſt incertum, hinc *Gabr. Sot. Valent.* apud *Dicaſt.* n. 59. dixerunt obligare, cùm ingruit gravis tentatio, ſed contrà eſt, quia tentatio aliter ſuperari poteſt, aut ſi aliter ſuperari non poſſit, obligatio illa eſt per accidens, & directè ex præcepto naturali virtutis, contra quam eſt tentatio: unde *Suar.* & alii cum *Averſa* q. 8. ſ. 3. §. ult. dixerunt non obligare, niſi ſingulis triennniis vel quadrienniis, ſed alii cum *Lugo* n. 28. dicunt Chriſtum non determinato ullo tempore, direxiſſe præceptum ad Eccleſiam, ut hæc tempora determinaret. 599.

§. 10. *S. Thom.* a. 10. ad 5. aliique multi apud *Amic.* n. 21. putant Eccleſiam olim determinaſſe quotidianam Communionem fidelibus, ut huic præcepto divino ſatisfieret, ſed contradicunt *Suar. Bellarm. Amic. Lugo* à n. 29. Quidquid ſit de hoc, *Fabian.* Papa aliáque Concilia poſtea determinârunt fieri ter in anno, ſcilicet in Natali Domini, Paſchate & Pentecoſte. *Soter.* Papa determinavit diem Cœnæ Domini; ſed nunc ſatìs eſt ſi ſemel fiat circa Paſcha, utì dicetur à n. 625., remiſit enim Eccleſia de hoc onere propter iniquitatis abundantiam refrigeſcente charitate multorum, inquit D. *Thom.* ſuprà. 600.

§. 11.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN